

שלחו להדפסה

גודל פונט

בארץ

המבצע לשילוב 3,000 סטודנטים חרדים באקדמיה 180 מיליון שקל יושקעו עד 2016 בתוכנית המח"ר לשילוב חרדים באקדמיה של משרד החינוך. 10 אוניברסיטאות פתחו שלוחות ייחודיות, והסטודנטים יקבלו מלגות. הכל כדי שייכנסו לבסוף לשוק העבודה

חן פונדק

07:06 ,25.07.12

6 תגובות

בשנת הלימודים הקרובה, המועצה להשכלה גבוהה בישראל תוציא לדרך את תוכנית המח"ר (מסגרת חרדית) להנגשת ההשכלה הגבוהה לאוכלוסייה החרדית. כ-180 מיליון שקל הוקצו לתוכנית שבמסגרתה יקלטו 10 מוסדות להשכלה גבוהה 3,000 סטודנטים חרדים וחרדיות על פני 5 שנים עד 2016. ההנגשה כוללת מלגות לימודים לסטודנטים ופתיחת שלוחה של מוסד הלימודים, בצמוד לו או בתוכו, אשר היא ייחודית ללימוד חרדים. חלק מהאוניברסיטאות מעניקות כבר היום תארים בשמן לבוגרי מכללות ייעודיות לחרדים, אולם מטרת התוכנית היא להעלות את רמת הלימודים כדי להעלות את רמת ההשתכרות של הבוגרים. "כיום בוגרי מכללות פלטפורמה יכולים לקבל תעודה מטעם בר־אילן, אבל שוק העבודה יודע שזו לא אותה רמה כמו של בוגרי אוניברסיטת בר־אילן. דרושה הצמדה פיזית של השלוחה למוסד האקדמי, אבל גם שכל המערכת המינהלתית תהיה שייכת לאוניברסיטה", מסביר גלעד מלאך, דוקטורנט בביה"ס למדיניות ציבורית באוניברסיטה העברית.

ד"ר ראובן גל, ראש פרויקט שילוב חרדים במוסד שמואל נאמן בטכניון שהכין את הדו"ח "שילוב האוכלוסייה החרדית בכלכלת ישראל", מסביר כי "אם שלוחה נמצאת בעיר אחרת מזו של המוסד, אז מורים שונים נותנים את ההרצאות ולא תהיה אותה רמת הוראה בשלוחה המרוחקת. לכן מתמרצים אוניברסיטאות שיפתחו שלוחות סמוכות גיאוגרפית לקמפוסים. החשיבה נכונה, אבל היא מטילה מאמץ תשתיתי אדיר והאוניברסיטאות לא ששות לכך".

השנה הוקצו 15 מיליון שקל למוסדות שישתתפו בתוכנית, והם צפויים לקלוט כ-450 סטודנטים. גובה התקצוב למוסדות משתנה בהתאם לקרבת השלוחה הגיאוגרפית של השלוחה למוסד הלימודים עצמו, אך עיקר התקציב מתחלק לפי תחומי הלימוד שייפתחו לאוכלוסייה החרדית.

כיום רוב הסטודנטים החרדים בוחרים במקצועות רוויים, כמו משפטים ומינהל עסקים, אשר הם בעלי עודף היצע בשוק ולכן מקשים על השתלבות בתעסוקה. הוועדה לתכנון ולתקצוב תעניק תקצוב יתר למוסדות אשר ילמדו בשלוחותיהם את מקצועות ההנדסה,

אחריהם יועדפו מקצועות רפואיים ופסיכולוגיה ולבסוף מקצועות פופולריים כמו משפטים, ראיית חשבון ומינהל עסקים.

בשנת הלימודים הקרובה בית הספר בצלאל שבירושלים יפתח שלוחה לציבור החרדי ללימודי אדריכלות במרכז אומן, שאינו סמוך למבנה בצלאל. האוניברסיטה העברית תפתח מכינה קדם-אקדמית ל-100 סטודנטים חרדים בקרבתה באזור הר הצופים, תוך כוונה לפתוח מסלולים פרא-רפואיים ופסיכולוגיה בעידוד משרד הבריאות.

חונכות אישית למניעת הנשירה הצפויה

אולם לצד ההצלחה הצפויה, צפוי גם אחוז נשירה גבוה מהלימודים. לפי מחקר של מוסד שמואל נאמן בטכניון, 51% מהגברים שנרשמים עוזבים את הלימודים כבר בשלב המכינה או השנה הראשונה ללימודים.

"הסיבה לעזיבה היא בגלל חוסר היכולת להתמיד בלימודים כאשר אתה צריך גם להתפרנס במקביל", מסביר יוסף דייטש שעומד בראש קרן ק.מ.ח, היות שמדובר בסטודנטים שלא מקבלים מימון מהישיבות. אצל הנשים שיעור הנשירה עומד רק על 6%, נתון שלפי שחר אילן, סמנכ"ל מחקר והסברה של עמותת חדו"ש לחופש דת ושוויון, מצביע על ההבדל בהכנה המוקדמת בין נשים לגברים: "נשים חרדיות מגיעות עם השכלה כללית דומה לשל הציבור הכללי. גברים מגיעים כמעט ללא אנגלית ומתמטיקה".

התוכנית של המועצה להשכלה גבוהה מקדישה תקציב נוסף למניעת נשירה על ידי חונכות אישית והענקת שיעורי עזר לסטודנטים החרדים.

אם רוצים לשלב חרדים בחברה, מדוע להפרידם?

בית הספר הארצי להנדסאים שבקריית הטכניון יציע דרך נוספת לצמצום נשירת סטודנטים חרדים, על ידי פתיחת לימודי קדם מכינה של שלושה חודשים ולימודי מכינה שנמשכים שנה. בית הספר צמוד לטכניון אבל נפרד ממנו, וכך מאפשר את ההפרדה הרצויה מהציבור החילוני.

התכנון הוא כי סטודנטים ילמדו במשך שנתיים לימודיים בסיסיים של מדע והנדסה, ואחרי שנתיים יבחר הסטודנט אם לעבור ללימודים רגילים באחת הפקולטות בטכניון, או להמשיך במסגרת המח"ר - במסלול לימודים ייחודי כמו תואר בהנדסת תעשייה וניהול. כך מי שהישגיו לא יספיקו כדי להמשיך במסלול הנדסאים ימשיך ללמוד במסלול אחר.

המלגות שיקבלו הסטודנטים החרדים הן מלגות שכר לימוד מלאות, דמי הרשמה, קורס

פסיכומטרי, ספרי לימוד ומלגות מחיה בהיקף משוער יותר מ-1,500 שקל לחודש. גובה המלגות במוסדות עוד לא סופי וטרם נפתחה ההרשמה, שכן יש צורך לגייס מלגות נוספות. במכללה להנדסה סמי שמעון מנסים לגייס מלגות מעיריית אשדוד ומקרנות פילנתרופיות מחו"ל וכך גם בטכניון.